

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE »VERIG« LESCE

LETO ...4

ŠTEV 10.

Iz naše sredine

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

V preteklem mesecu je bilo delo samoupravnih organov zelo razgibanò, saj so tako obratni delavski sveti kakor centralni DS razpravljali o predlogu plana za leto 1963, ki vam ga hočemo zaradi jasnosti nekoliko obrazložiti.

V primerjavi z letom 1962 je predlog plana za prihodnje leto po količini za 5 % višji, po vrednosti pa za 7 % nižji. Denarna vrednost plana je kljub količinskemu povečanju nižja, ker predvidevamo, da bomo 37,5 % celotne naše količinske proizvodnje v prihodnjem letu plasirali na zunanje tržišče. Pri izvozu pa kljub temu, da odpade plačevanje prometnega davka, dosežemo nižje prodajne cene.

V letu 1963 naj bi število zaposlenih ostalo na nivoju plana letošnjega leta, tako da bi se stalež ljudi glede na današnje dejansko število zaposlenih povečal za 52 ljudi. Za posamezne proizvodne obrate pa predlog plana za leto 1963 predvideva naslednje spremembe:

I. VIJAKARNA:

Po količini je plan tega obrata zvišan za 7,2 %, po vrednosti pa za 7 % znižan, stalež pa bi se povečal za 9 ljudi.

Pri posameznih skupinah izdelkov se predvidevajo naslednje spremembe:

- a) Matičnih vijakov bi izdelali za 56 ton manj zaradi drobnejšega asortimana in manjšega povpraševanja po teh izdelkih na domačem trgu, za kar bo treba iskati plašman za okrog 400 ton na zunanjem tržišču.
- b) Pri matibah predvidevamo povečanje po teži za 120 ton, ker smo razširili asortiment tudi na "M" navoj ter kvalitetnejšo obliko (dvofazonske matice). Za povečanje plana tega izdelka je planirana nabava še ene nove stiskalke in avtomatov za vrezovanje.
- c) Plan kovinskih vijakov ostane po teži nespremenjen, po komadih pa je znižan za 12.000.000 kosov, ker povpraševanje po tej vrsti vijakov pada.
- č) Količina lesnih vijakov bi se povečala za 26 ton ali 12.000.000 kosov. To količino namreč že v letošnjem letu dosežemo in situacija tudi v bodoče ne bo bistveno drugačna tako glede proizvodnih kapacitet kakor tudi tržišča.
- d) Hanger vijaki se zvišujejo za 40 ton ali 840.000 kosov. Težinsko povišanje je upravičeno zaradi tega, ker v tekočem letu izdelujemo pretežno dimenzijo 5/16", kar predstavlja pri istem številu kosov

večjo težo kot pri dimenziji 1/4", ki smo jih v preteklosti izdelovali več. V kosih pa lahko povečamo plan zaradi strojev za koničenje in valjanje.

- e) Plan stojalnih vijakov ostane količinsko in kosovno nespremenjen, ker se niti naše kapacitete niti tržne razmere predvidoma ne bodo spremenile.
- f) Tudi zeta vijaki ostanejo na višini plana letošnjega leta, ker ni pričakovati večjega povpraševanja po teh izdelkih.
- g) Kljukasti vijaki so posebni izdelek, ki ga samo izvažamo in so planirani na 150 ton, kar tudi ustreza dosedanjim potrebam na zunanjem trgu.
- h) Plan razcepki je znižan po količini za 4 tone, po kosih pa zvišan za 6 milijonov zaradi večjih potreb po drobnejšem asortimanu v zadnjih letih.
- i) Zakovice-železne so zvišane za 30 ton, po kosih pa za 7,200.000, ker dobimo še eno enoudarčno stiskalko za večje zakovice z velikimi glavami.
- j) Zakovice-barvaste zvišujemo za 6 ton pri istem številu kosov, kar ustreza sedanjim potrebam.

VERIGARNA:

V tem obratu je predlog plana za 1963 po količini višji za 6 % po vrednosti pa za 5 %. Stalež zaposlenih naj bi se

zvišal za 13 ljudi. Pri posameznih artiklih tega obrata pa so predvidene naslednje spremembe:

- a) Žičniki ostanejo na isti višini, ki je bila planirana za letošnje leto, ker se verjetno v prihodnjem letu situacija ne bo bistveno spremenila v korist večjih dimehzij.
- b) Plan elektrovarjenih verig je zvišan za 170 ton, ker pričakujemo v začetku prihodnjega leta nove varilne avtomate in tudi večje povpraševanje po navadnih verigah.
- c) Plan za patent verige ostane neizpremenjen, ker ustreza potrebam, četudi nam kapacitete dovoljujejo precej večjo proizvodnjo teh verig.

O T V :

To je edini obrat, v katerem se plan znižuje, in sicer za 12 % po količini in 23 % po vrednosti. Število zaposlenih pa naj bi se povečalo za 10 oseb.

- a) Sidrne verige se bodo znižale za 200 ton, kar smatramo za realno glede na povprečno debelino verig ca 55 mm in obratovanje v 2 izmenah, tako da bomo mesečno proizvedli po 2 kompleta po 40 ton.
- b) Za jeklene verige je bil letošnji plan postavljen previsoko, ker tudi potrebe niso prekoračile 15 ton mesečno, pač pa je pov-

praševanje za navadne elektrovarjene verige večje. Zato je plan teh verig za prihodnje leto za 40 ton nižji. Razliko od popolne izkoriščenosti stroja, na katerem se proizvajajo te verige, pa bomo nadomestili z ostalimi verigami, ki se lahko delajo na tem stroju.

- c) Plan skupine elektrovarjenih verig, ki se delajo na struju "Heenan" pa je višji od letošnjega za 40 ton, ker bo del teh verig možno delati na "MRP" stroju in je planirana količina pri normalni proizvodnji dosegljiva.

KOVAČNICA:

Obrat kovačnica ima težinski plan živšan za 25 %, po vrednosti pa znižan za 10 %. Znižanje vrednosti plana predstavljajo v glavnem traktorske gosenice, katerih proizvodnja se steče po pogodbi s koncem oktobra. Izpad tega izdelka iz proizvodnje bomo nadomestili z novim izdelkom krogami za rudniške mline. Stalež naj bi se povečal za 10 ljudi.

- a) Količina kovanih verig se po planu zviša za 20 ton, ker to že dosegamo v letošnjem letu.
- b) Cime verige se znižajo za 70 ton, ker ni večjih povpraševanj.
- c) Oprema naj bi se znižala od 70 na 42 ton, kar je nekako naše letošnje povprečje. Kovačnica bo morala opraviti veliko uslug OTV za izdelavo opreme za sidrne verige, ki pa se količinsko ne zajemajo posebej.

- č) Gonilke: glede na letošnjo tržno situacijo pri prodaji gonilk za kolesa vsebuje plan za ta izdelek znižanje za 80 ton. Če se pa situacija spremeni, imamo za povečanje proizvodnje dovolj prostih kapacitet.

- d) Veznih členov za rudarske verige je v planu 12 ton.
- e) Locnji: tu je plan občutno zvišan, in sicer za 300 %. S tem bomo krili izpad pri ostalih izdelkih. To povišanje temelji že na občutnem povišanju proizvodnje teh artiklov nad postavljenim planom letošnjega leta.

- f) Traktorskih verig je v planu le 340 parov, ker potrebe trenutno še niso natančneje ugotovljene. To je naloga naše komercialne službe. Po tem se bomo lahko odločili za količinsko proizvodnjo tega izdelka v letu 1963.

- g) Tudi pri podložkah je plan znižan, ker ni pričakovati bistveno večjih naročil.

- h) V plan je vnesenih tudi 120 ton lemežev, predvsem za izvoz, kolikor je znašala tudi letošnja povprečna proizvodnja.

- i) Za nadomestilo traktorskih gosenic, ki jih ne bomo več delali v taki količini kot letos, vsebuje plan 1963 še 450 ton raznih odkovkov, ki naj bi bili naš novi izdelek.

Predlog plana je centralni delavski

svet, glede na predhodno obravnavo na obratnih delavskih svetih, soglasno potrdil z željo, da bi ga čimbolje realizirali ali še celo presegli.

II. Delavski svet je na predlog sindikalne organizacije podjetja na tej seji tudi izvolil za člana komunalne skupnosti socialnega zavarovanja tov. Nikolaja Buluta, ki bo zastopal naš kolektiv v skupščini socialnega zavarovanja v občini.

III. CDS je nadalje tudi odobril ustanovitev kuhinje za samce, za katero se bodo lahko uperabili prostori stanovanjske barake, ki bo po izseilitvi stranke primerno urejeno, da bodo prostori ustrezali sanitarnim predpisom. Tako bodo delavci, ki se

VISOKA PROIZVODNJA V SEPTEMBRU

Količinska proizvodnja, ki smo jo dosegli v septembru je letos največja.

Operativni plan smo dosegli s 105 % oziroma naredili smo 660.960 kg naših proizvodov. Vrednost septembrske proizvodnje proti operativnemu planu znaša 98 %, kar predstavlja najvišjo prodajno vrednost v teku celega leta.

V posameznih obratih je najboljši proizvodni rezultat dosegel obrat verigarna. Tu je bil operativni plan dosežen s 115 %, osnovni plan pa celo s 120 %. Močno smo presegli plan pri grupi elektrovarjenih verig, kjer smo imeli zelo ugodna naročila. Tudi proizvodnja patent verig je bila zelo dobra in po količini občutno večja kot v prejšnjih mesecih. Tudi za naslednje mesece do konca leta imamo za

sedaj hranijo v gostilni, imeli možnost, hraniti se ceneje in verjetno kalorično izdatneje v lastni mezni, v kolikor bodo seveda za to zainteresirani. Upravni odbor je predlagal, da se skličejo vsi samci, ki se želijo vključiti v lastno menzo, da se odgovorni v podjetju z njimi pogovorijo o vseh pogojih in obvezah, ki bi nastale v zvezi z ustanovitvijo in poslovanjem te menze.

S tem bi bil končno rešen problem ustrezne prehrane delavcev samcev, zaposlenih v podjetju.

To so bile aktualne zadeve, ki so bile predmet razprav samoupravnih organov podjetja v preteklem obdobju.

J. Ješe

ta obrat zelo veliko naročil ter bo potrebno maksimalno prizadevanje, da bomo zadostili naročilom. Zato lahko pričakujemo, da bomo v tem obratu tudi v prihodnjih mesecih močno presegli planske mesečne obveznosti.

V obratu vijakarna je bil september po količinski proizvodnji relativno dober mesec in smo dosegli operativni količinski plan s 101 %, kosovni plan pa pravtako s 101 %. Rezultat bi bil lahko še mnogo boljši, vendar za posamezne skupine proizvodov tega obrata nismo imeli dovolj naročil, tako da celo postrojenje ni bilo popolnoma izkoriščeno. Tudi v naslednjem mesecu ne pričakujemo bistvenih izboljšav glede naročil za domači trg, predvsem za skupino matičnih vi-

jakov. Morali bomo še močneje posegati na zunanja tržišča za prodajo naših viškov in s tem boljše izkoriščati kapacitete.

Obrat kovačnica je planske naloge v septembru dosegel 91 %. Pod planom je bila proizvodnja kovanih verig in locnjev. V tem obratu nam nekoliko primanjkuje kvalificiranih delavcev - strugarjev in kovačev, kar je tudi že delni vzrok za slabše doseženo količinsko proizvodnjo, posebno pri odkovkih, za katere imamo veliko naročil.

V obratu težkih sidrskih verig je bil količinski plan dosežen s 103 %, kar je dober rezultat, če upoštevamo, da še nimamo v celoti zasedenih kapacitet za sidrsne verige. Slabše se izkorišča v obratu OTV stroj za varjenje visokoodpornih verig MRP kljub temu, da imamo za to vrsto verig dovolj naročil in še celo zamude pri dobavi. Posvetiti bo potrebno večjo skrb, da bo stroj MRP boljše vzdrževan, s čimer bomo dosegli, da bo tudi bolj izkori-

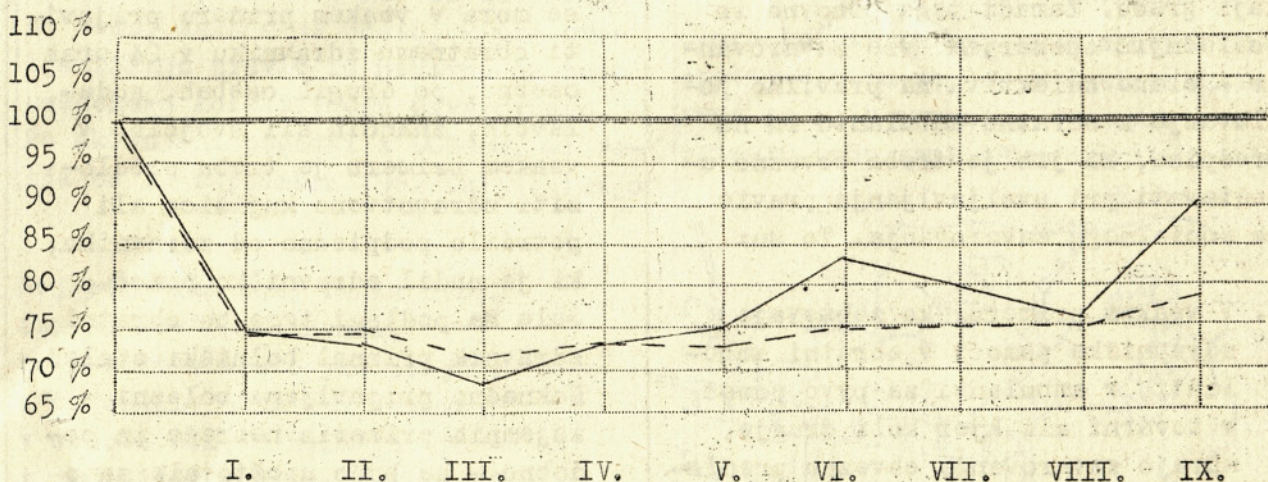
ščen, s tem pa večjo količinsko proizvodnjo in boljši finančni uspeh ob istih proizvodnih stroških.

Na koncu lahko zaključimo, da smo v mesecu septembru poslovali dobro, posebno, če upoštevamo spremenjena tržna pogoje.

Pripomniti moramo, da v prizadevanju, da bi čim bolje izkoristili proizvodne kapacitete, kljub zastoju na jugoslovanskem tržišču z vse močnejšimi izvoznimi količinami skušamo našo proizvodno raven obdržati na višini naših zmogljivosti, kar nam v dobri meri tudi uspeva. Izvršene količine naših proizvodov nam iz meseca v mesec rastejo, tako da smo že močno prekoračili naše planske izvozne obveznosti in računamo, da bomo do konca leta dosegli skoro 200 % izvoznega plana.

Grafični prikaz našega poslovanja v obdobju januar - september 1962 pa je videti takole:

Proizvodnja po mesecih za obdobje januar - september 1962 v primerjavi z letnim planom.

— = mesečni rezultati

- - - - - = kumulativni rezultati

J. Ljubič

NEKAJ NAVODIL UPORABNIKOM ZDRAVSTVENIH USLUG

Že večkrat smo obvestili na oglasnih deskah, po razglasni postaji in v tovarniškem glasilu opozorili na nepravilnosti, ki se dogajajo pri uporabljanju zdravstvenih uslug in poslovanju z obratno ambulanto oziroma uporabljanju dajatev socialnega zavarovanja.

Kljub temu se skoraj vsak dan dogaja, da posamezniki prihajajo v ambulanto TVL in ambulanto za prvo pomoč v tovarni k zdravniku po zdravniško pomoč brez zdravstvene knjižice ali pa z nepotrjeno knjižico. Poleg tega se dogajajo še druge nepravilnosti, kot na primer naknadno prijavljanje obolenj - zamujanje dela, dostavljanje izjav o negi družinskih članov itd.

Vse to povzroča težave pri poslovanju obratne ambulante s socialnim zavarovanjem, samim zavarovancem pa zaradi tega ni mogoče pravočasno nuditi ugodnosti, ki jim po socialni zakonodaji gredo. Zaradi tega ponovno in poslednjič opozarjamo vse zavarovance - člane kolektiva na pravilno poslovanje z obratno ambulanto in na predpise, ki jih je treba obvezno upoštevati pri uveljavljanju pravic iz socialnega zavarovanja. To so:

1. V vsakem primeru, ko zahtevajo zdravniške pomoči v obratni ambulanti, v ambulanti za prvo pomoč v tovarni ali kjer koli drugje, morajo zavarovanci obvezno predložiti zdravniku od podjetja potrjeno zdravniško knjižico. Veljavnost potrjene knjižice traja samo 30 dni. Po izteku tega roka je potrebno

knjižico ponovno potrditi v podjetju. Razumljivo je, da potrjevanje knjižic za zavarovance, ki ne zahtevajo zdravniške pomoči, ni potrebno. Knjižice se potrjujejo na blagajni v podjetju vsak delovni dan od 6. - 8. in od 13. do 14. ure. Brez zdravniške knjižice (potrjene od podjetja) v bo doče zdravnik ne bo sprejemal zavarovancev, razen v nujnih primerih, t.j. kadar gre za nesrečo pri delu ali izven dela, za nagla obolenja, krvavitve in podobno, torej v primerih, kadar zavarovanec ni utegnil in ni mogel predložiti zdravniku zdravstvene knjižice.

2. Za navedena obolenja na domu ali nesreče izven dela je treba klicati dežurnega zdravnika tiste zdravstvene ustanove v kraju, kjer zavarovanec stanuje. Obolenje oziroma nesposobnost dela pa se mora v vsakem primeru prijaviti obratnemu zdravniku v 24 urah osebno, po drugih osebah, sodelavcih, znancih ali svojcih. V vsakem primeru je treba predložiti zdravstveno knjižico ali potrdilo podpisano od zdravnika, ki je nudil zdravniško pomoč. Šele na podlagi tega bo obratni zdravnik priznal bolniški stalež. Naknadno prijavljene bolezni - v izjemnih primerih nesreče in podobno - se bodo upoštevale samo za 3 dni. Po poteku 3 dni zdravnik ne bo v nobenem primeru priznal bolniškega staleža, ker se bolezni oziroma zamude dela po 3

dneh ne morejo opravičiti niti upoštevati. Zavarovanci, člani kolektiva naj se v lastnem interesu ravna po teh obveznih navodilih.

3. Zamude dela zaradi nege bolnih družinskih članov in priznanje bolniškega staleža lahko odobri zdravnik samo v primeru, če ni nikogar v družini, ki bi lahko negoval bolnega družinskega člana. V zvezi s tem in po veljavnih predpisih mora zavarovanec, ki želi in ima pravico zamuditi delo zaradi nege bolnih družinskih članov, predložiti lastnoročno podpisano izjavo, da ni nikogar v družini, ki bi lahko negoval družinskega člana. S tem zavarovanec prevzame vso odgovornost nase, če se pozneje ugotovi, da so v družini še drugi člani ali osebe, ki bi lahko negovale bolnika ter zavarovanec ni bil upravičen zamuditi delo. Take izjave oziroma tiskovine se dobijo v obratni ambulanti in jih je treba podpisati, preden zavarovanec zapusti delo, najpozneje pa v 24 urah po tem, ko ni prišel na delo.

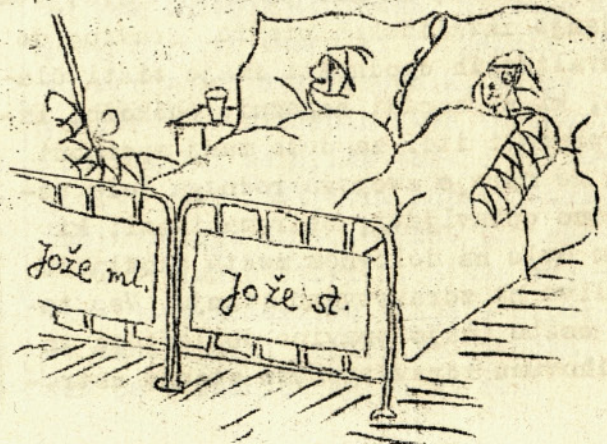
Obenem je potrebno, da vsi zavarovanci vedo, kakšen je postopek pri uveljavljanju pravic iz nedavno na novo uvedenega kolektivnega zavarovanja. Po sklenjeni pogodbi z DOZ-om, ki velja od 1. septembra 1962 dalje, imajo

vsil člani kolektiva (razen tistih, ki niso pristali na nezgodno zavarovanje), pravico do odškodnine v določenih zneskih in sicer po kategorijah zavarovalnih razredov od 74 - 384 din dnevno, če se kdor koli poškoduje pri delu ali izven dela tako, da njihov bolezenski dopust traja več kot 3 dni. Pravico do te odškodnine torej lahko uveljavljajo vsi tisti, ki bodo na bolezenskem dopustu zaradi poškodb pri delu ali izven dela več kot 3 dni vse do 200 dni bolezenskega dopusta. Poškodbe pri delu in na poti na delo ali z dela se tako in tako redno prijavljajo v tovarni na oddelku HTV, medtem ko se poškodbe izven dela, t.j. pri domačih delih ali kjer koli drugje, ne prijavljajo v tovarni. Zaradi tega je treba take poškodbe prijaviti obratnemu zdravniku. Zdravnik bo na posebnih tiskovinah prijavo dostavil podjetju, ki bo preko DOZ-a uveljavilo odškodninske zahteve. Nezgod v tovarni pa torej ni potrebno posebej prijavljati, ker bo podjetje po službeni dolžnosti uveljavljalo odškodninske zahteve.

Člani kolektiva naj gornja navodila upoštevajo in naj se v lastnem interesu po njih ravna, v nasprotnem primeru bodo sami oškodovani.

N. Bulut

Moj očka ima zdaj fička dva,
oba na nov' pofliksana,
se z enim v mesto jaz peljám,
s ta drugim očka kam drugam,
v soboto sém, v nedeljo tja -
v pondelj'k v špitalu sva obá.

SKRB ZA INVALIDE

Skrb za invalide in za vse tiste, ki so zaradi bolezni ali poškodb za delo manj zmožni, vodi oddelek HTV v podjetju skupno z obratno ambulanto in kadrovsko socialno službo. Uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja gre v glavnem preko invalidske komisije Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Kranju, na predlog obratne ambulante, HTV oddelka, sindikata in na zahtevo zavarovancev samih.

V našem podjetju smo sprejeli stalen in uspešen način reševanja invalidskih zadev. Izvajamo ga že dobra 3 leta. Medtem ko druga podjetja morajo čakati na reševanje invalidskih problemov po več mesecev, v našem podjetju organiziramo zasedanje invalidske komisije v sami tovarni. Ta komisija z odgovornimi službami v podjetju takoj rešuje probleme invalidov. Da bi bili naši bralci vsaj v glavnem seznanjeni s postopkom in načinom dela te komisije, navajamo nekaj glavnih podatkov o njenem delu.

Po temeljitih in skrbnih pripravah se preko obratne ambulante, HTV in socialne službe pripravi obširna medicinska in druga dokumentacija za vsakega posameznika, ki ima pogoje za uveljavljanje invalidskih pravic. Pravico do invalidskih ugodnosti imajo tisti člani, ki so zaradi bolezni, poškodb, izčrpanosti itd. za delo manj sposobni in ne morejo svojega rednega dela uspešno opravljati, oziroma tisti, ki jim delo na delovnem mestu škodljivo vpliva na zdravstveno stanje. Vse take osebe imajo pravico do lažjega in njihovemu zdravstvenemu stanju ustre-

zajočega dela, če jih komisija prizna za invalide III. kategorije. V hujših primerih imajo zavarovanci pravico do 4-urnega dela na dan, to so tisti, ki imajo priznano II. kategorijo invalidnosti. V tem primeru socialno zavarovanje doplača osebne dohodke za ostale 4 ure v isti višini, kot da bi invalid delal na svojem delovnem mestu. Če gre za invalidnost I. kategorije in če zavarovanec ima pogoje za invalidsko upokožitev, je invalidsko upokožen. Invalidske upokožitve so mnogo ugodnejše kot pa redne, ker invalid lahko že po 15-letih službene dobe dobi celo pokojnino, seveda če je njegovo zdravstveno stanje tako, da dela ne more več opravljati in da izpolnjuje druge pogoje, ki jih določa zakon. Invalidska komisija v podjetju lahko rešuje tudi vprašanja telesnih okvar oziroma priznanja dodatka za telesne okvare po obstoječih predpisih. Invalidska komisija nadalje lahko premešča oziroma predlaga za premestitev invalide osebe na druga lažja dela. To predlaga invalidska komisija, kar mora podjetje po obstoječih predpisih vedno upoštevati.

Invalidska komisija okrajnega zavoda je že v letošnjem letu 4-krat zasedala v podjetju in reševala preko 60 primerov invalidskih vprašanj. Tudi v prejšnjih letih je komisija intenzivno delala, tako da je bilo rešenih preko 100 invalidskih primerov. Skoraj polovico obravnavanih primerov je terjalo premestitev delavcev na druga dela, ki so za njih bolj ugodna, v 11 primerih so pri-

znane invalidnosti II. kategorije, t.j. 4-urno delo na dan, več kot 20 primerov pa je bilo priznanih invalidnosti I. kategorije oziroma upokojitve. V vseh primerih, pri katerih gre za premestitev na druga delovna mesta, kjer so obračunske postavke osebnih dohodkov nižje, doplačuje socialno zavarovanje na podlagi sklepa invalidske komisije razliko za izgubljeni zaslužek toliko časa, dokler zavarovanecc delajo na takem mestu oziroma dokler trajajo invalidnost.

Odgovorne službe v podjetju, predvsem HTV in obratni zdravnik, bodo tudi v bodoče redno zasledovale vprašanja invalidov in pripravljale predloge za invalidsko komisijo. Po ustanovitvi komunalne skupnosti zavarovancev, ki bo v kratkem začela delati za ob-

močje občin Radovljica in Jesenice, bo pristojnost okrajne invalidske komisije prenešana na komunalni zavod, pri katerem bo ustanovljena tudi invalidska komisija, ki bo v bodoče reševala invalidske zadeve. Vprašanje reševanja invalidskih zadev je torej odvisno od odgovornih služb v podjetju, pri čemer je potrebno, da imajo vsi obratovodje in drugi vodilni v obratih in oddelkih popolno razumevanje do invalidov in jim omogočijo zaposlitev na delovnih mestih, ki jih določa invalidska komisija. K pravilnemu reševanju pa lahko pripomorejo tudi prizadeti invalidi s tem, da dajejo objektivne in točne podatke ter izražajo želje v okviru realnih možnosti podjetja.

N. Bulut

PRVE UGOTOVITVE OB PRENEHANJU POSLOVANJA POČITNIŠKEGA DOMA

15. septembra smo zaključili poslovanje v tovarniškem počitniškem domu. Že sedaj lahko delno ugotavljamo vzroke uspešnega ali neuspešnega poslovanja, čeprav obračun še ni naredjen.

Da bi obdržali isto višino stroškov na posameznika kot v preteklem letu, smo skušali to doseči z boljšim poslovanjem, delno pa z večjim številom ležišč in z boljšo zasedbo doma. V deloti to ni uspelo, ker so pri tem nastale nekatere težave, ki so precej ovirale delo organov počitniškega doma.

V letošnjem letu se je število ležišč povečalo od 23 na 30, kar bi ob istem številu osebja vsekakor znižalo stroš-

ke dnevne oskrbe, seveda v kolikor se ta ležišča tudi izkoristijo. Dogajalo se je namreč, da dom tudi v mesecu juliju in avgustu ni bil popolnoma zaseden. Izredno slabo pa je bil zaseden v mesecu juniju in v septembru do zaključka poslovanja. Čeprav v juliju in avgustu niso bile vsa ležišča zasedena, ni bilo mogoče ugoditi vsem, ki so želeli letovati v teh dveh mesecih, to pa predvsem iz sledečih dveh vzrokov. Posamezniki se sploh nočejo prilagoditi razpoložljivim kapacitetam počitniškega doma, čeprav bi nekateri to lahko storili. S tem se u stvarja v kolektivu vzdušje popolne zasedenosti počitniškega doma, kar pa v resnici sploh ni res.

Se bolj nevšečna zadeva pa je resnost prijav. Veliko je bilo primerov, ko se nekdo prijavi samo zato, da je prijavljen. Ker do sedaj ni bilo potrebno ob vpisu vplačati določenega zneska, ki bi prijavljenca vezal na resnost prijave, je lahko prijavljenec teden dni pred nastopom odpovedal s primernim izgovorom. Velikokrat uspe najti zamenjavo, še večkrat pa ne. Tako ostane dom nezaseden tudi v glavni sezoni. Težko se je namreč odločiti v treh ali štirih dneh, zlasti za tiste, ki odhajajo na dopust z družino. Vsekakor bi bilo v bodoče potrebno uvести določen obrok vplačila ob vpisu (20 - 25 %), ki bi se vrnil samo v izjemnih primerih, v kolikor bi kdo upravičeno moral odstopiti od letovanja. S tem bi bile prijave bolj točne in resne, prosta mesta pa pravočasno na razpolago drugim interesentom.

Uvodoma je bilo navedeno, da dom razpolaga s 30 ležišči, kar zneso za 113 dni poslovanja, 3.390 nočitev. Doseženih nočitev je bilo 2.692 ali slabih 80 % celotne zmogljivosti. Če naredimo tako analizo po mesecih, je pa stanje sledeče:

	možnih nočitev	doseženih nočitev	v %
do 27.maja	150	150	100
junij	900	475	52,7
julij	930	856	92
avgust	930	839	90,2
do 15.sept.	480	372	77,5

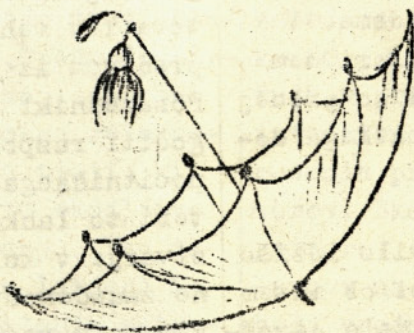
Pri tem moramo upoštevati, da je bil dom v maju 100 % zaseden zaradi določenega števila zavarovancev Zavoda za socialno zavarovanje.

Lahko ugotovimo, da je bil dom zaseden v glavni sezoni še kar zadovoljivo. Potrebno pa bo vsaj v slabše izkoriščenem času poiskati zadovoljive rešitve, ker se bodo s tem stroški za posameznika občutno zmanjšali. In končno preostane še pogoj, da bi iz zaprtega tipa počitniškega doma naredili popolnoma odprt tip, t.j. da bi poslovanje postavili na samostojno finansiranje, našim članom pa bi dajali regres.

O vsem tem bi morali pravočasno razpravljati tudi organi delavskega samoupravljanja, da bi bilo do prihodnje sezone vse pripravljeno. Izkušnje namreč kažejo, da se priprave za novo sezono prične pri nas zelo pozno in s tem sami sebi povzročimo nepotrebne težave.

Dokončno o poslovnem uspehu počitniškega doma pa bi lahko govorili po narejenem obračunu.

L. Černe

POROČILO O DELU STANOVANJ. KOMISIJE

Na podlagi člena 13 pravilnika o razdeljevanju stanovanj Tovarne verig Lesce pri Bledu je bila imenovana stanovanjska komisija, ki je kot organ I. stopnje imela nalogo, pregledati vse prošnje za stanovanja, ogledati stanovanja ter na podlagi točkovnega sistema izdelati prioriteto listino za dodeljevanje stanovanj in jo predložiti CDS kot organu II. stopnje v potrditev.

Komisija je svoje delo v tekočem letu izvršila in o delu podala CDS poročilo, iz katerega povzemamo glavne stvari.

Vloženih prošenj do 29/9-1962 je bilo 60 za družinska stanovanja in 18 za samska.

Po splošnem kriteriju, ki so ga zavzela druga podjetja, smo tudi mi sprejeli načelo, da je nosilec stanovanja mož. Vse prošnje, ki so jih vložile žene, ki imajo moške zaposlene v drugih podjetjih, bomo odstopili podjetjem, kjer so možje zaposleni, ker smo tudi mi v letu 1961 dobili 8 takih prošenj.

Skupno razpolagamo z 10 družinskimi stanovanji in 1 družinskim stanovanjem za ureditev otroškega vrtca v Lescah. Zaradi tega je komisija predlagala razne zamenjave, kar bo pozneje razvidno iz prioritete listine. Komisija je upoštevala tudi to, da se v novi 12-stanovanjski blok šteje III. vselijo družine, ki bodo držale stanovanje v redu. Rešili smo stanovanjski problem 1 borca NOB. Komisija je ogledala in točkovala vsa stanovanja tistih, ki so vložili prošnje v letu 1961 in v letu 1962 na teritoriju občine Radovljica - Bled. Samska stano-

vanja in stanovanja za zamenjavo nismo ogledali niti točkovali.

Na podlagi točkovanja in vsestranske presoje je komisija razdelila stanovanja takole:

1. Repe Drago, tehnik, dobi stanovanje v novem bloku
2. Kavaš Vinko, delavec, dobi stanovanje v novem bloku
3. Zavratnik Franc, delavec, dobi stanovanje v novem bloku
4. Brence Jože, uslužbenec, dobi stanovanje v novem bloku
5. Panker Franc, delavec, dobi stanovanje v novem bloku
6. Šoberl Andrej, delavec, dobi stanovanje v novem bloku
7. Ažman Karel, delavec, dobi stanovanje v novem bloku
8. Troha Emil, delavec, dobi stanovanje v novem bloku
9. Lilek Franc, mojster, dobi stanovanje v novem bloku
10. Ing. Kavčič Janez, dobi stanovanje v novem bloku
11. Lampe Albin, uslužbenec, dobi stanovanje v novem bloku
12. Rezervirano za ureditev otroškega vrtca v Lescah
13. Medja Francka, delavka, dobi stanovanje, ki ga izprazni Brence
14. Jelenc Stane, delavec, dobi stanovanje, ki ga izprazni Lilek
15. Kolenko Marija, delavec, dobi stanovanje, ki ga izprazni Panker
16. Macuh Franc, delavec, dobi stanovanje, ki ga izprazni Ažman
17. Pelcer Alojz, delavec, dobi sobo, ki jo izprazni Šoberl
18. Baler Marjeta, delavka, dobi sobo, ki jo izprazni Kavaš
19. Košak Marija, delavka, dobi sobo, veliko, ki jo izprazni Troha
20. Zvonar Terezija, delavka, dobi sobo, veliko, ki jo izprazni Troha

21. Puhar Francka, delavka, dobi sobo, ki jo izprazni Medjeva.
22. Režonja Kati, delavka, dobi sobo, ki jo izprazni Černetova.

Po zgornjem predlogu bi bilo prošelj za družinska stanovanja rešenih 16 in 6 za samska. Ostalo bi še 50 prošelj za družinska in 13 prošelj za samska stanovanja.

Tovariši, ki so zapustili naše podjetje, zasedajo 9 družinskih 2-sob-

PREKINITEV DELOVNEGA RAZMERJA (fluktuacija)

Fluktuacija ali z drugimi besedami povedano - stalna menjava članov kolektiva oziroma konstantni odhod določenega procenta delavcev in angažiranje novih članov kolektiva - je problem, s katerim se naša podjetja vse bolj ukvarjajo. Fluktuacija zmanjšuje učinek podjetja, znižuje produktivnost dela in ovira ustvarjanje novih družbenih odnosov.

Tako organi upravljanja kakor vodstvo ni kader in ekonomske enote torej podjetje kot celota, so posebno zainteresirani, da se fluktuacija zniža na minimalen procent (takoimenovana prirodna fluktuacija - odhod v JLA, odhod v pokoj, smrt, odhod iz podjetja zaradi spremembe bivališča in pd.) Vzroki fluktuacije v gospodarskih organizacijah so lahko različni. Običajna evidenca delavcev, ki razdirajo delovno razmerje s podjetjem v glavnem ne pokaže vzrokov fluktuacije, ampak samo ugotavlja, koliko delavcev je odšlo na svojo zahtevo, koli-

nih stanovanj in 5 družinskih 1-sobnih stanovanj, skupno 14 stanovanj. Iz poročila je razvidno, da je stanovanjski problem eden od najbolj perečih za podjetje, ker delavci stanujejo v zelo slabih in neprimernih stanovanjih ali pa stanovanja sploh nimajo. Glede na to predlaga komisija centralnemu delavskemu svetu, da ta problem resno obravnava in poišče vse možnosti za nadaljnjo izgradnjo stanovanj.

T. Prpič

ko jih je dobilo odpovedi in zaradi česa. Še manj ta evidenca daje kvalifikacijsko strukturo delavcev, ki so odšli, povezujoč te podatke s podatki v glavnem o kvalifikacijah tistih delavcev, ki so jih v podjetju zamenjali. Razlogi, ki jih delavci navajajo pri odhodu iz podjetja pogosto ne odgovarjajo stvarnosti.

Da bi se odkrili vzroki fluktuacije je potrebno z daljšimi razgovori - intervjuji (ki se lahko vodijo na osnovi določenih vprašalnikov) skušati zvedeti resnične razloge odhoda iz podjetja in to od posameznika, ki azpušča podjetje in od delavca iz njegove neposredne delovne okolice. Ta posel lahko vrši v podjetju psiholog, če njega ni pa socialni delavec, ki lahko za to delo najde pomoč pri aktivistih sindikalne organizacije in drugih.

Višina osebnega dohodka je tudi v

mnogih slučajih razlog za fluktuacijo. Navadno se navede kot razlog za odhod: "večji zaslužek v drugem podjetju". Pogosto je to samo izgovor, toda razlogi so povsem drugi. Maloštevilne raziskave iz tega področja pri nas kažejo na to, da ljudje ne zapuščajo podjetja, v katerem delajo tudi na vselej takrat, kadar se jim na drugi strani nudi večji osebni dohodek, če so zadovoljni ostali pogoji dela in življenja, osebno pa medsebojni odnosi. To je samo dokaz, da poleg materialnih razlogov vse bolj pridejo do izraza tudi drugi, posebnost psihični razlogi, ki vzbude v ljudeh posamezne akcije.

Vzroke fluktuacije je treba iskati tudi v delovnih pogojih, stanovanjskih razmerah oziroma perspektivi

za dodelitev stanovanja, potem v možnosti napredovanja, strokovnega usposabljanja, v odnosih z neposrednim vodjem in delavci pri delu. Včasih so vzroki tudi v tem, da si delavec ne more ustvariti svoje družine, ali na drugi strani zopet naurejeno družinsko življenje ali želja po odhodu in družine (mladina). Zato je vse te faktorje treba upoštevati pri razgovorih in skušati tistega, ki želi oditi iz podjetja zadržati, če njegova ekonomska enota smatra, da je to koristno in potrebno. Če je pa že prepozno, je stremeti za tem, da se v bodoče odstranijo vsi elementi, ki so delovali negativno in, ki pri ljudeh izzovejo željo po odhodu iz podjetja.

J. Ješe

Iz komune

KAKO SO POSLOVALA PODJETJA V NAŠI OBČINI V I. POLLETJU 1962 ?

Bralce našega glasila bo gotovo zanimalo, kako so poslovala posamezna podjetja v naši občini v I. polletju 1962, kako so izpolnjevala plan, izplačevala osebne dohodke, kakšne imajo zaloge in težave pri poslovanju. Zaradi tega navajamo nekaj važnejših podatkov iz analize, ki je bila obravnavana na seji obeh zborov Oblo v Radovljici. Najprej pogledjmo nekaj skupnih podatkov za celo občino. Celotni dohodek vseh gospodarskih organizacij v občini je glede na letni plan dose-

žen samo 43,8 %, kar je 6,2 % manj, kot je polovico letnega plana. Kljub temu pa je dohodek v celotni občini bil za 0,6 % večji kot v letu 1961 za I. polletje. Plan izvoza v celotni občini pa je bil dosežen 45 % proti letnim planom, kar je opravičljivo, ker se izvoz običajno v II. polovici leta, zlasti pa v jeseni, veča.

Višino lanskoletnega dohodka niso dosegla: industrijska podjetja za

8 %, gradbeništvo za 10 % in gostinstvo za 8 %, presegli pa so lanskeletni nivo v kmetijstvu za 15 %, v trgovini za 17 %, v obrti za 16 % in v komunalnih podjetjih za 11 %. Večja negativna odstopanja od plana imajo predvsem naslednja podjetja: Plamen Kropa je proti lanskeletnim dohodkom ustvaril 48 % manj, Almira v Radovljici 17 %, Sukno v Zapužah 20 %, Kemična tovarna v Podnartu 11 %, Gradbeno podjetje Bled 39 %. Vsa sezonska gostišča so pokazala negativne rezultate, prav tako nekatere obrtne delavnice itd.

Kako so dosegala plan v I. polletju nekatera večja podjetja, se vidi iz naslednjih podatkov (upoštevani so plan realizacije oziroma prodaje izdelkov): Veriga 39,2 %, Plamen 28,0 %, TIO 49,5 %, Almira 39,8 %, Sukno 42,5 %, Čipke 57,2 %, LIP 44,5 %, Jelka 61,8 %, Elan 25,9 %, Kemična tovarna Podnart 74,8 %, Gorenjka 54,8 %, Opekarna Dvorska vas 21,4 %, Gozdno gospodarstvo Bled 87,7 %, Gorenje Radovljica 46,3 %, Gradbeno podjetje Bled 29,7 % itd. Iz teh podatkov se vidi, da so najboljše uspehe dosegla podjetja: GG Bled, LIP Bled, Jelka Radovljica, Čipke na Bledu, Tovarna čokolade itd. Preobširno bi bilo navajati podatke za vsa podjetja.

Kako so podjetja izplačovala osebne dohodke po posameznih kvalifikacijskih skupinah, pa kažejo naslednji podatki: visoko kvalificirani delavci so povprečno mesečno dobivali v I. polletju v Verigi 32.792.-, v Plamenu 36.057.-, v Almiri 32.619.-, v tovarni Čipk 47.919.-, pri LIP Bled 30.642.- pri Jelki 44.395.-, v Elanu 31.616.-, v Kmetijski zadrugi Radovljica 40.000.-, pri Gorenjcu 27.666.-, v Trgovskem

podjetju Murka Lesce 34.950.-, v trgovini Kolonialni na Bledu 33.800.- v podjetju Vino Bled 45.000.-, v hotelu Toplice 26.047.-, v Ključavničarstvu Radovljica 33.663.-, v mesarskem podjetju Radovljica 48.975.-, v frizerskem salonu v Radovljici 26.000.- itd.

Kvalificirani delavci pa so prejeli v Verigi 25.398.-, v Plamenu 27.891.-, v Almiri 16.746.-, v Čipkah 25.072.-, v tovarni čokolade 21.950.- v GG Bled 21.888.-, pri Gorenjcu 24.875.-, v trgovskem podjetju Murka Lesce 24.870.-, pri Vinu Bled 38.000.-, v hotelu Jelovica na Bledu 19.474.-, v gostilni Podnart 26.200.-, pri UKO Kropa 38.740.-, v Ključavničarstvu Radovljica 32.695.- pri Mesariji Radovljica 27.074.9, v frizerskem salonu v Radovljici 18.000.- itd.

Nekvalificirani delavci pa so prejeli povprečno mesečno v Verigi 17.659.-, v Plamenu 16.969.-, v Almiri 12.243.-, pri LIP-u 13.974.-, v Elanu Begunje 17.264.-, v Čokoladnih Lesce 15.309.-, v hotelu Jelovica Bled 15.195.-, v hotelu Grajski dvor Radovljica 14.200.-, pri UKO Kropa 20.635.-, pri Mizarstvu Radovljica 11.395.-, pri Klavnici Bled 20.063.- itd.

Ko govorimo o osebnih dohodkih, je potrebno, da vemo še tole: v naši občini je v juniju mesecu prejelo plače - netto pod 10.000.- din 32 oseb, od 10 - 15.000.- 158 oseb, od 15. - 20.000.- 935 oseb. Da ne bi navajali vseh drugih, pogledajmo še, kako je s prejemki višjih skupin: od 50 - 60.000.- je prejelo osebne dohodke 195 oseb, od 60 - 80.000.-

112 oseb, od 80 - 100.000.- 28 oseb, od 100 - 120.000.- 7 oseb in od 120.000.- naprej 5 oseb. Iz tega je videti, da so nesorazmerja v prejemanju osebnih dohodkov še vedno prevelika, čeprav so se proti januarju bistveno popravila v korist nižjih skupin. Zaloge narejenih izdelkov v primerjavi s I. polletjem 1961 so ob koncu I. polletja 1962 znašale v Verigi 107 %, v Plamenu 4.800.- %, v Almiri 220 %, v Suknu 232 %, v Čipkah 103 %, pri LIP 163 %, pri Jelki 91 %, v Elanu 125 %, v Kemični Podnart 142 %, v Gorenjki Lesce 124 % itd.

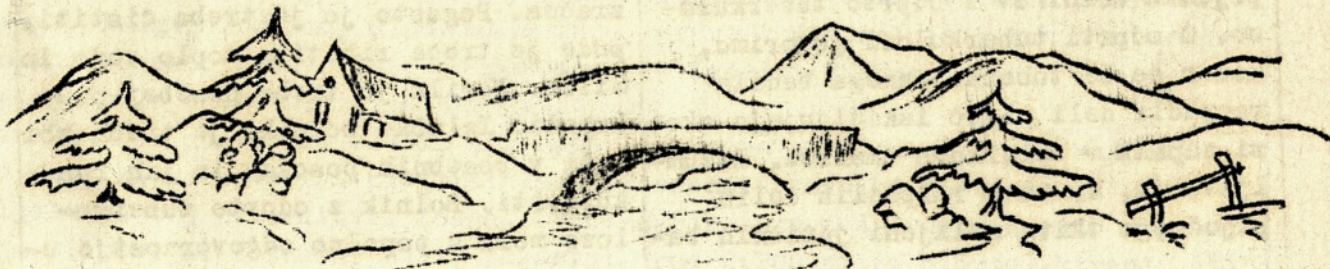
Zanimivo je pogledati tudi, kakšno je stanje upnikov, to se pravi dolgov posameznih podjetij proti I. polletju 1961. V Verigi 90 %, v Plamenu 141 %, v Almiri 161 %, v Suknu 52 %, v Čipkah 143 %, pri LIP-u 41 %, v Kemični Podnart 120 %, v Gorenjki Lesce 81 %, itd. Stanje dolžnikov, to je tistih, ki dolgujejo našim podjetjem za prodano blago, je proti letu 1961 takole: Verigi 100 %, Plamenu 45 %, Almiri 76 %, Suknu 59 %, Čipkam 102 %, LIPU 116 %, Jelki 179 %, Elanu 171 %, Kemični Podnart 67 %, Gorenjki Lesce 63 % itd. Pogledjmo še, kako so izvrševala podjetja plan izvoza: Veriga 105 %, Plamen 40 %, LIP Bled 169 %, Jelka 104 % in Elan 268 %.

Torej podatki za I. polletje skoraj povsod kažejo negativne tendence, razen v lesni industriji in gozdarstvu. Podatki, ki so že znani ob koncu III. tromesečja, to je ob koncu septembra,

so mnogo ugodnejši, kot so bili za I. polletje, in to ne samo v gostinskih podjetjih in podjetjih, ki so vezana na sezonska dela, ampak je znatno poboljšanje tudi v vseh industrijskih podjetjih. Problematična sta samo še Plamen v Kropi in Almira v Radovljici. Ti dve podjetji bodo na ljudskem odboru še posebej obravnavali z namenom, pomagati jim, da se izvlečejo iz trenutnih težav.

Na koncu pogledjmo še, kako so se zbirala sredstva v občinskem proračunu. Zaradi slabih rezultatov gospodarskih organizacij so tudi dohodki občinskega proračuna bili nižji za 9,3 %, kot so bili predvideni. Posebno nizko so bili doseženi naslednji dohodki proračunski prispevek za 47,3 %, občinski prometni davek 42,4 % pri deljivih in 22 % pri nedeljivih dohodkih, občinski prometni davek na alkoholne pijače 39 %, dopolnilni proračunski prispevek iz osebnih dohodkov 34,3 %. Vsi ti dohodki predstavljajo največji del proračuna in se po sedanjih ocenah ne bodo dosegli v višini letnega plana ob koncu leta. Zelo visoko pa so doseženi dohodki iz cestnega sklada, kar v planu ni bilo predvideno. IZDATKI: Plan izdatkov zaradi nedoseženega plana dohodkov je bil izvršen samo za 42,3 %, oziroma v mesecih razpoložljivih sredstev. Izdatki se izplačujejo le tisti, ki so najbolj nujni, omejitve so pa pri tistih postavkah, ki jih še posebej določi LO.

N.Bulut

TEDEN BOJA PROTI TUBERKULOZI

Vsako leto organizira Rdeči križ teden boja proti tuberkulozi. Marsikomu se zdi, da je to pogrevanje stare teme, ki jo večina ljudi že pozna. Hvale vredno je dejstvo, da velika večina naših ljudi pozna tuberkulozo. Njene nevarnosti se boji vsakdo. Še pret kratkim je bila ta bolezen neozdravljiva v mnogih primerih. Mnogokrat je terjala več žrtev v isti družini. Zato je prav, da se vsako leto znova spomnomo na to zahrbtno bolezen. Pri tem se vprašamo, ali smo res storili vse, kar je potrebno, da ne bi zboleli mi sami ali pa člani naše družine od jetike.

Res je, da imamo danes razna zdravila proti tej bolezni. Zdravljenje pa je kljub tem zdravilom še zmerom dolgo trajno in zelo drago. Tudi danes mora biti bolnik v hujših primerih osamljen od zdrave okolice, da ne okuži drugih. V družinah, kjer se jetika pojavi, povzroči bolečo rano, ki se težko zaceli. Poleg poznavanja nevarnosti in škode, ki jo povzroči jetika, je dobro vedeti tudi vzroke, ko jo povzročijo, in načine, kako se da pravočasno preprečiti. Upam, da ta odstavek ne bo odveč tistim, ki se zanimajo za to, kako bi obvarovali lastno zdravje in zdravlje svojih družinskih članov.

Povzročitelj jetike je bacil, ki se nahaja v izkašljanih kapljicah in izpljunku bolnikov z odprto tuberkulozo. O odprti tuberkulozi govorimo, kadar se od tuberkuloznega bacila razpadli deli pljuč izkašljejejo skozi sapnik v bolnikovo okolico. Razumljivo je, da so v razpadlih delih pljučnega tkiva milijoni jetičnih ba-

cilov. Izkašljevanje razpadlih delov pljuč pa je vir najbolj nevarnih okužb za zdrave. O zaprti pljučni jetiki pa govorimo takrat, kadar v izpljunku bolnih ne najdemo več jetičnih bacilov. Taki bolniki niso nevarni za svojo okolico, biti pa morajo pod kontrolo.

Za nastanek jetike ne zadošča samo okužba z bacilom. Večina ljudi se namreč že v mladosti okuži z bacilom jetike. Od okuženih zbolijo samo tisti, ki so dovzetni za to bolezen. Najbolj dovzetni za jetiko so dojenčki, zato jih cepimo proti jetiki, da bi pravočasno postali odporni. Ljudje, ki se slabo hranijo in stanujejo v tesnih, umazanih in mračnih stanovanjih, so zelo dovzetni za jetiko. Dognano je, da povzroča kronična preotrujenost in podhranjenost zelo veliko dovzetnost za tuberkulozo. Zelo pogosto zbolijo za jetiko kronični alkoholiki, ker porabijo večino denarja za pijačo namesto za hrano.

Kaj je torej potrebno, da se zavarujemo pred nevarnostjo bacila jetike. Prvič je treba cepiti dojenčke, otroke proti tuberkulozi, da bi postali pravočasno odporni proti okužbi. Vsi bolniki z odprto tuberkulozo morajo biti ločeni od zdravih. Imeti morajo svojo sobo in jedilni pribor. Soba mora biti svetla in zračna. Pogosto jo je treba čistiti, pode je treba ribati s toplo vodo in milom. Perilo je treba posebej prekuhati. Izločke bolnika je treba zbirati v posebnih posodah in jih razkuževati. Bolnik z odprto tuberkulozo mora s popolno odgovornostjo u-

poštevati navodila, da ne bi okužil drugih. Dobra hrana, zadosten počitek in gibanje na zraku predstavljajo za zdrave ljudi najboljši način, da se izognejo dovzetnosti za jetiko. Na koncu naj še omenim, da se tako, kot

SPREHOD PO ZAGREBSKEM VESESEJEM

Kakor vsako leto, tako je bila tudi letos od 8. do 23. septembra velika mednarodna gospodarska in trgovinska manifestacija, tradicionalni, jesenski, mednarodni zagrebški velesojem. To je v zaporedju že 63. mednarodna prireditelj v 53. letih obstoja sejemskega poslovanja te institucije.

Za letošnji jesenski velesojem je vladalo posebno zanimanje tako domačih, kakor tudi tujih razstavljalcev. V 18 lepo razporejenih arhitektonsko dovršenih paviljonih je razstavljalo 1168 jugoslovanskih razstavljalcev na 91.532 m² razstavljalnega prostora in na 52.000 m² preko 4.000 tujih razstavljalcev iz 36 evropskih, azijskih in afriških ter ameriških držav.

Posebna značilnost razstavljalcev pa je bila letos v tem, da so bile med udeleženci zastopane vse vzhodno-evropske države s kolektivnimi razstavami, kakor tudi nastop najpomembnejših jugoslovanskih zahodno-evropskih trgovskih partnerjev iz Italije, Avstrije in Zapadne Nemčije ter nastop renomiranih firm iz Velike Britanije, Francije, Belgije, Švice, Nizozemske in skandinavskih držav. Posebno pomembna pa je bila udeležba Sovjetske zveze in ZDA ter nastop 10 mladih afriških držav, ki so povečini prvič razstavljale na tej prireditvi. (Gana, Gvineja, Liberija, Libanon, Mali, Nigerija,

se govedo lahko okuži z jetiko človeka, lahko zgodi tudi nasprotno, da se človek okuži od bolnega goveda. Zato je treba bolno govedo odstraniti. V kolikor to ni mogoče, je treba mleko pred uporabo prekuhati, kar je zelo važno za dojenčke.

Dr. A. Šulin

Sudan, Togo in Etiopija)

Če primerjamo nastop jugoslovanskih proizvajalcev z razstavami prvih povojnih let lahko ugotovimo samo eno in to velik napredek našega gospodarstva, industrije ter tehnike. Tako je letos jugoslovansko gospodarstvo nastopilo z najpopolnejšim asortimentom svoje proizvodnje. Posebno se je odlikovala naša strojogradnja, dalje črna in barvna metalurgija, kovinsko predelovalna industrija, industrija motornih vozil ter živilska, lesna in tekstilna industrija.

Sodeč po razstavljenih izdelkih se je strojna industrija letos močno prizadevala kar najbolj seznaniti mednarodno gospodarsko javnost s svojimi najnovejšimi dosežki. V posebnem paviljonu, v katerem pretežno razstavlja naša strojogradnja, smo že pred vhodom ugotovili, da so tam naši giganti. To nam naznanja 100.000 tonski 30 m visoki pristaniški žerjav, izdelek "Metalne" Maribor ter velike vodne črpalne naprave v demonstracijskem obratovanju - izdelki "Litostroja".

V samem paviljonu pa smo najprej srečali izdelke "Litostroja", ki prikazuje med drugim loputo s premerom 2.200 mm za hidroelektrane, di-

zelski motor, razne rekuktorje in črpalke ter več drugih izdelkov.

"Prvomajska" je z razstavo raznih vrst obdelovalnih strojev (stružnice, rezkalni stroji, šepingi, brusilni ter vrtalni stroji) dokazala, da je še vedno na šelu že precej številnih izdelovalcev obdelovalnih strojev.

V istem paviljonu je omeniti še skupni nastop združenja tovarn obdelovalnih strojev in sicer: "Ivo Lola Ribar", "Livnica željeza i tempera Kinkinda", "FAM" Novi Sad in "ADA" Pottisje. Pri vseh teh razstavljaljavih se opaža viden napredek, zlasti v kvaliteti in asortimentu.

Poleg zgoraj omenjenih podjetij pa so nas v istem paviljonu zanimali še razstavljaljavi "Jugotorbina" iz Karlovca z ladijskimi motorji in črpalkami ter rotorskimi turbinami, "Tekstilstroj" iz Zagreba s tkalskimi avtomati, "Jelsingrad" iz Banje Luke s stroji za obdelavo pločevine, "Krušik" iz Valjeva s stroji in napravami za obdelavo bombaža, "Trudbenik" iz Doboja s kompresorskim agregatom in raznimi vibratorji. Poleg teh podjetij razstavlja še veliko drugih manjših kolektivov strojne industrije.

Elektro industrija se nam je predstavila skupno s precizno mehaniko in optiko in optiko v paviljonu 6 ter kovinsko predelovalno industrijo na galeriji. V elegantnih paviljonih je bila v glavnem prikazana oprema za jaku tok, različni električni aparati, merilni inštrumenti, kabli in drug elektro material ter kablovski pribor. Razen tega razstavlja elektro

industrija vrsto gospodinjskih aparatov, opremo za gostinstvo, material za razsvetljavo, radijske in televizijske sprejemnike ter še vrsto drugih predmetov. Med razstavljaljavi smo opazili priznane firme kot so: "Elektro signal Ljubljana", "Novokabel" iz Novega Sada, "Tovarno kablov iz Smedereva", "TEŽ", "ZMAJ" in "ISKRA" iz Kranja ter mnogo drugih podjetij.

Precizna mehanika in optika pa sta razstavljalali razne inštrumente in aparate za medicino, precizne optične naprave, daljnoglede, foto aparate ter mikroskope. Dalje smo videli vrsto pisalnih, računskih in šivalnih strojev. Na paviljonih pa zo pet vidimo bleščeče napise "TOS" in "TOPS" Ljubljana, Mirna iz Dolenjske, "INSA" in "TELEOPTIK" iz Zemuna, "Inštrumentarija" in "Laboratorija" iz Zagreba ter vrsto drugih več ali manj poznanih firm.

V okviru kovinsko predelovalne industrije pa je nastopalo blizu 100 podjetij med katerima je bila tudi naša "Veriga" ter ostali proizvajalci enakih in podobnih izdelkov. To so: "Peter Drapšin" Novi Sad, - vijaki, pletena žica, "Tovarna vijakov Knin", "Plamen" Kropa, "Mrkonjič grad" - vijaki, "Igman" Konjic - vijaki, "Lanac" Zagreb - verige ter "Milan Vodok" Futog - verige, pletena žica, vijaki.

Naše podjetje pa se je postavilo v glavnem z vsemi vrstami verig, ki jih izdeluje ter opremo in kovanimi izdelki in vseh vrst izdelkov vijakarne. Kot novost pa je bil prikazan nov sistem snežnih avto verig,

ki so vzbujale pozornost tako pri posameznikih, kakor tudi pri trgovski mreži.

Za naše podjetje je bila udeležba na sejmu še kar uspešna, saj je bilo prodano za 35,5 milijona dinarjev blaga, od tega za 16,7 milijona vijačnega blaga in za 18,8 milijona raznih verig. Poleg tega je bilo še več trgovskih dogovorov, za katere so tudi že prispela konkretna naročila.

Poleg ostale industrije je omeniti še močan porast v lesno predelovalni industriji, ki je letos zelo močno razširila svoje razstavne prostore in sicer ves bivši italijanski paviljon, paviljon Romunije ter pritličje paviljona 14. Pri tem so bila zelo močno udeležena slovenska podjetja kot so: "Lesnina" Ljubljana, "Slovenija les", "Brest" Cerknica, "Tovarna pohištva" Nova Gorica, "STOL" Duplica, "Elan" Begunje in še mnogo drugih.

Večina njihovih izdelkov je imela izvozni značaj.

Posebno lepo pa je bilo pogledati razstavne prostore naše živilske in tekstilne industrije, kar pa se ne da podrobno opisati.

Velik napredek je prikazala tudi naša avtomobilska industrija. Vrsto najnovejših modelov so prikazali "TAM" Maribor, "FAP" Priboj, "ZASTAVA" Kraguljevac, "TMV" Novo mesto in "TOMOS" Koper.

Od inozemskih razstavljalcev pa je posebej omeniti paviljon SZ, ki prikazuje vrsto obdelovalnih strojev, proizvode elektronike, ladijsko opremo,

modele avionov, poljedelske in gradbene stroje, avtomobile ter tekstil, krzno in keramiko.

Posebno pozornost pa je vzbujal že od daleč na novo zgrajeni italijanski paviljon, ki sodi po svojih arhitektonskih oblikah med najbolj zanimive objekte na zagrebškem sejmu. Italijanske firme pa so razstavljale osebne avtomobile, avtobuse, traktorje - goseničarje, ladijske in železniške konstrukcije, pralne stroje, ladijske motorje, dvigala, gradbene stroje, volnena in bombažna prediva, stroje za izdelavo čevljev itd.

Osnova letošnje ameriške razstave pa je bila konstruktivno uporabiti prosti čas, oziroma "pomagaj si sam". Pod tem geslom so bile prikazane razne garniture orodja za ureditev stanovanja, delavnice za različna popravila, orodje za vrtnarstvo, razni manjši hišni stroji in naprave za ročna dela ter praktična ročna naprava za izdelavo opeke. Zanimivi so bili tudi razni eksponati iz plastičnih mas.

Avstrijo je zastopalo 64 firm, ki so predstavile vrsto električnih aparatov, specialnih jekel, kovinskih proizvodov in tekstila. Razen tega so razstavljali še razne merilne instrumente, linolej, računske in knjigovodske stroje ter druge industrijske izdelke.

Dalje so imele zelo reprezentativne paviljone še Poljska in Čehoslovaška ter Zapadna in Vzhodna Nemčija, ki so prikazovale predvsem stroje, naprave, avtomobile, motorje, elektro

opremo precizne aparate in merilne instrumente, keramiko, tekstil in nešteto drugih izdelkov.

Veliko bi še lahko naštevati kaj so razstavile še: Madžarska, Bolgarija, Grčija, Anglija, Indija in vse afriške ter skandinavske države, toda preveč je tega, kajti prvič bi človek potreboval vsaj štiri do pet dni, da bi se vse to do potankosti ogledal, drugič pa bi bilo naše uredništvo v zadregi, če bi hotel vse to spraviti na papir.

Ob zaključku naj omenim, da je letošnji sejem obiskalo poldrugi milijon domačih in tujih obiskovalcev. To je obenem veliko priznanje in dokaz opravičenosti obstoja te že tako tradicionalne prireditve, ki ima svoj vpliv ne le v sleherni kot naše dežele, temveč pritegne zanimanje držav iz vseh kontinentov sveta.

F. Vovk

Na sveti

PREHRANA PRI BOLEZNI PREBAVIL

Hrana se začne prebavljati v ustih. Zato je potrebno zdravo zobovje. Zobje drobijo in meljejo zaužito hrano. Jezik in žleze slinovke omogočijo, da se zalogaj hrane dobro pomeša s slino v ustih, kar je posebno važno za hranila, ki vsebujejo škrob, n.pr. kruh, pecivo, krompir, polenta itd. V slini so namreč sokovi, ki razstavljajo škrob v sladkor deloma že v ustih. Na pol prežvečena in s slino redkeje pomešana hrana obremenjuje želodec, kar lahko povzroči tudi prebavne motnje. Zato je razumljivo, da terjajo slabi zobje popravilo ali pa mora biti hrana pretlačena.

Najpogostejše bolezni prebavil so: akutni želodčni katar, ki traja nekaj dni ali več, oziroma kronični želodčni katar, ki traja vse življenje.

Pogostni bolezni mlajših in starejših ljudi sta rana na želodcu in na dvanajstniku. Črevesni katar je bolezen, ki nastopa samostojno ali pa skupaj z boleznimi želodca.

Vzroki, ki povzročijo bolezni prebavil, so različni.

Glavni vzroki so:

1. uživanje hrane, ki je okužena s strupenimi klicami,
2. uživanje strupene hrane,
3. uživanje zelo dražeče hrane,
4. uživanje zelo vroče ali zelo mrzle hrane,
5. uživanje nezadostno kuhane ali slabo žvečene hrane,
6. živčne motnje, ki povzročijo bolezni prebavil.

Meso in vsi mesni izdelki, kot so klobase, salama, jetrna pasteta in vse konzervirano meso, ki ni bilo pripravljeno oziroma hranjeno na čist in higieničen način, je prišlo v stik s strupenimi klicami, ki se v mesu razmnožijo, ga pokvarijo in povzročijo hude zastrupitve s hrano.

Enako lahko rečemo za pšesnivo moko ali fižol, oziroma za zelenjavo, mleko in mlečne izdelke, ki so bili okuženi s strupenimi klicami. Vsaka stara in postana hrana je gotovo bolj ali manj okužena s strupenimi klicami in lahko povzroča zastrupitve. Enako velja za sladoled. Zastrupitve s hrano povzročijo hudo kataralno vnetje želodca, črevesja in jeter, lahko pa tudi želčnika. Takšne zastrupitve nastopijo z visoko vročino, bruhanjem in drisko ter hudimi krči v želodcu in črevesju. Nekatere od teh zastrupitev se končajo včasih tudi s smrtjo.

Močno papricirana, zasoljena, prekisla ali drugače začinjena hrana zelo draži želodec. Enako velja za alkohol ne pijače in velike količine črne kave ter kajenje. Lahko rečemo, da preveč začinjena hrana kakor tudi zelo močna črna kava in kajenje povzročijo s časom želodčni katar.

Zelo vroča ali zelo mrzla hrana škodljivo vpliva na zobovje in želodec.

Na pol kuhana in prežvečena hrana zelo obremenjuje želodec. Uživanje strupenih gob ter raznih zdravil, kot n.pr. aspirinov ter drugih tablet za glavobol, pa tudi mnoga druga zdravila povzročajo lahko začasna prebavna motnje. Tudi neredno uživanje hrane

ima velik pomen pri nastajanju prebavnih motenj.

Žalost, strah, trajne skrbi ter brezumno tratenje telesnih in duševnih moči, ki trajajo skozi daljši čas, postopoma privadejo do trajnih prebavnih motenj, med katere sodijo rana na želodcu ali dvajstniku, pa tudi kronični želodčni katar.

Glede na to, da je bolezen lažje preprečevati kot pa zdraviti bi bilo prav, da upoštevamo nekatera splošna pravila.

1. Za redno prehrano je treba izbrati in uporabljati le zdrava in sveža hranila!
2. Postanejedi je boljše zavreči!
3. Alkohol, kajenje in zelo močna črna kava kvarijo prebavo!
4. Slabo prežvečena, preveč vroča ali mrzla hrana in napol kuhana ter močno začinjena hrana škoduje prebavi!
5. Zdravila, ki lahko škodujejo prebavi, je prav uživati na poln želodec, najraje z mlekom in to takrat, kadar je res potrebno.
6. Nerazumno trošenje duševnih in telesnih moči brez rednega počitka in redne prehrane ima daljnosežne posledice za prebavila in zdravje človeka.

HRANA, KI SE PRIPOROČA PRI AKUTNEM ŽELODNEM KATARJU

Dokler traja bruhanje in driska, da jemo bolniku samo kamilični ali ruski čaj z limono. Odraslega lahko dva dni brez skrbi stradamo, da se bruhanje umiri. Ko se bruhanje po-

miri, dajemo čaj z mlekom ali mleko z limonovim sokom. Na vodi zakuhamo riževu ali ješprenovo sluznato juho. Postne juhe (nemastne in brez prežganja), kakor goveja, telečja ali kurja juha z dodatkom riža, zdroba, testeninami, utepenim jajcem ali z rahlim prepečencem. Dajemo lahko tudi postno juho s pasiranim krompirjem ali zelenjavo.

Zelenjavo dajemo samo pretlačeno in zabeljeno z oljem. Krompir dajemo le v kaši, kot pire krompir. Telečje ali kurje meso dajemo drobno sesekljano.

Od močnatih jedil se priporočajo rahli puding, mlečne jedi z dodatkom vode, n.pr. mlečni zdrob, žganci, močnik ali polenta z mlekom.

Od pijač dajemo samo slatine. Kruha ne dajemo, ampak le prepečenec ali kekse.

HRANA, KI SE PRIPOROČA PRI KRONIČNEM ŽELODČNEM KATARJU

Priporočajo se vse vrste čajev, ki ne smejo biti presladki, lahko pa jih mešamo z mlekom ali limono. Alkohol, kajenje in močna črna kava so prepovedani. Jajca se dajejo mehko kuhana ali utepena v mleko s sladkorjem. Juhe se dajejo nemastne, goveja, telečje ali kurje, zakuhane z dodatkom riža, vlitimi rezanci, testeninami, ješprenom, ovsenimi kosmiči, utepenim jajcem, prepečencem, pasirano zelenjavo ali krompirjem.

Meso mora biti nemastno, goveja, telečje, konjsko, kurje, jagnjetina in popolnoma nemastno svinjsko meso. Spočetka moramo meso kuhati, pozneje pa ga lahko dajemo pečenega na

olju. Šunko dajemo spočetka surovo in nastrgano, pozneje tudi kuhano, toda ne premastno.

Za zabelo uporabljamo samo olje, margarino, surovo ali kuhano maslo.

Krompir dajemo kuhan v obličah ali kot kašo. Od zelenjave sr priporoča karfijola, špinata, korenje, repa, koleraba, mladi grah, mladi fižol v stročju, buče, kuhana solata, por, mehka glavната solata, motovilec, kuhana čebula in česen. Zelenjavo pripravimo tako, da jo dušimo v sopari ali pa kuhamo v zaprtih loncih, n.pr. v ekonom loncu, da se ne uničijo vitamini v dotiku z zrakom. Vse zelenjave se priporočajo brez prežganja (moke).

Dovoljene so vse mlečne jedi z rižem, zdrobom, močnik, polenta, kosmiči in žganci, toda ne ajdovi. Enako se priporoča rahlo in ne preveč sladko pecivo. Kruh naj bo en dan star ali pa prepečen.

Dovoljeno je kislo mleko in bohinj-ski ali tolminski sir. Sadje mora biti kuhano in pretlačeno; dovoljeni so sadni sokovi ter olupljena in nastrgana jabolka. Od pijač se priporočajo samo slatine, limonade in oranžade.

PREPOVEDANE JEDI SO:

vse ostro začinjene jedi, kot n.pr. prekajeno meso, klobase, salame, mastno svinjsko meso, ovčina, kozje meso, gosje in račje meso, divjačina, pljučka, ledvičke, vampi, svinjska in goveja jetra, vse konzervirano meso in ribje konzerve ter meso v solati.

Prepovedane so obare, mesni sokovi in ekstrakti, loj, slanina in zaseka.

Prepovedane so vse trde solate, n.pr. endivija, zeljnata solata, regrat, ohrovt, kislo zelje, suh fižol, čеча in grah, kumarice, gobe, paprika, sveža repa, gorčica, čebula v solati, sveži česen in zelena.

Prepovedane so začimbe, kot so poper, paprika, gorčica, surova čebula in česen. Vse vrste jajčnih majonez, šodo, in na masti pečena jajca.

Prepovedana je vsaka konzervirana zelenjava ter pražen in na masti pečen krompir. Prav tako niso dovoljeni štruklji, jabolčni zvitki, torte, močnate jedi z medom, orehi ali mandeljni, potice, krofi, miške itd. Enako krompirjevo testo: cmoki, svaljki.

Prav tako ni dovoljeno vsako nezrelo s sladkorjem vkuhan sadje, orehi, mandeljni, fige in slive. Prepovedan je koruzen kruh, svež in ovseni kruh. Prav tako vsi preveč mastni siri, kot

so parmezan in gorgonzola.

Prepovedane so lakoholne pijače, posebno žganje in likerji, mlado belo vino, turška kava, kajenje in žvečenje tobaka, preveč mrzle pijače in sladoled.

HRANA, KI SE PRIPOROČA PRI RANI NA DVANAJSTNIKU ALI ŽELODCU

Hrana, ki se priporoča na dvanajstniku in želodcu, je ista, kot se priporoča za kronični želodčni katar. (glej na strani 22). V začetku bolezni mora biti hrana zelo lahka, obroki pa zelo pogostni, in sicer na dve ali tri ure. Posebno je važno, da se bolnik hrani zelo zgodaj zjutraj in zelo pozno zvečer. V prvem tednu naj uživa mleko in mlečne jedi, smetano, maslo in prepečenec ali kekse. V drugem tednu dodamo še pretlačene zelenjave, pire krompir in kuhano seseklano meso. Za kronične bolnike pa velja ista hrana kot za kronični želodčni katar. Prepoved za črno kavo in kajenje velja za zmerom.

Dr.A. Šulin

- Tovariš zdravnik, kaj pa če vam operacija ne uspe?

- Bodite brez skrbi, tega ne boste doživeli!

Kino

R A D O V L J I C A

Italijanski cinemascope film "NOČ"
16.X.1962 - torek - ob 20 uri
17.X.1962 - sredo - ob 18 in 20 uri

Italijansko-francoski zgodovinski
barvni cinemascope film "KARTAGINA V
PLAMENU"
18.X.1962 - četrtek - ob 20 uri
19.X.1962 - petek - ob 18 uri
21.X.1962 - nedelja - ob 16 in 20 uri
ob 10 uri dopoldne matineeja

Slovenski kriminalni film "MINUTA ZA
UMOR"
19.X.1962 - petek - ob 20 uri
20.X.1962 - sobota - ob 20 uri
21.X.1962 - nedelja - ob 18 uri

Jugoslovanski film - psih. drama
"PUSTOLOVEC PRID VRATI"
22.X.1962 - torek - ob 20 uri
23.X.1962 - sredo - ob 18 uri

Angleški barvni film - komedija
"DOKTOR IN LJUBEZEN"
23.X.1962 - sredo - ob 20 uri
25.X.1962 - petek - ob 20 uri
27.X.1962 - nedelja - ob 16 in 20 uri

Jugoslovanski akcijski film "ABECEDA
STRAHU"
24.X.1962 - četrtek - ob 20 uri
26.X.1962 - sobota - ob 20 uri
27.X.1962 - nedelja - ob 10 uri do-
poldne matineeja

Ameriški glasbeni barvni film "BENNY
GOODMANN"
27.X.1962 - nedelja - ob 18 uri

Svedski ljubavni film "POLETJE Z
MONIKO"

29.X.1962 - torek - ob 20 uri
30.X.1962 - sredo - ob 18 in 20

Ameriški avanturistični barvni fi-
lm cinemascope po romanu Julesa
"POT V SREDIŠČE ZEMLJE"

1.XI.1962 - četrtek - ob 20 uri
3.XI.1962 - sobota - ob 20 uri
4.XI.1962 - nedelja - ob 15.30 in
20 uri

Zaradi izredne dolžine filma so ce-
ne vstopnicam zvišane za 30.- din.

Angleški avanturistični film "SOS
PACIFIK"

1.XI.1962 - četrtek - ob 18 uri
2.XI.1962 - petek - ob 20 uri
4.XI.1962 - nedelja - ob 18 uri,
ob 10 uri dopoldne matineeja

Italijansko-francoski vojni film
"VSI DOMOV"

6.XI.1962 - torek - ob 20 uri
7.XI.1962 - sredo - ob 18 in 20

Italijansko-francoski film "DOGODI-
LO SE JE V RIMU"

8.XI.1962 - četrtek - ob 20 uri
10.XI.1962 - sobota - ob 20 uri
11.XI.1962 - nedelja - ob 18 uri

Francoski barvni cinemascope film
"POTOVANJE Z BALONOM"

9.XI.1962 - petek - ob 20 uri
11.XI.1962 - nedelja - ob 16 in 20,
ob 10 uri dopoldne
matineeja.

Ljubezen

LJUBEZEN

Gospod dr. Šelmer predava v dekliški šoli o bioloških temah, dekleta pa morajo nato napisati domačo nalogo. Na zadnjem predavanju je govoril takole:

"Ljubezen je privlačna sila dveh nasprotno nabitih polov, ki se kakor nevihta eksplozivno sprosti. Je idealna združitev ženskega in moškega principa z namenom biološkega razmnoževanja, ki naj ohrani vrsto. Zmore napraviti iz mevž junake, iz zločincev otroke, iz svetnikov hudiče, iz kurtizan madone. Poleg lakote je glavna gonilna sila človeškega rodu. V njej se zlijeta čustvo in volja, strast in plemenitost. Je motor vseh umetnosti in genij poetov, hrepenenje in izpolnitev.

Gospod doktor je govoril čedalje zanosneje, vendar je bila tema, čeravno zelo zanimiva, za mlada dekleta nerazumljiva. Naslednji dan so oddale domače naloge.

Marijana je napisala:

"Ljubezen je neka električna zadeva, ki večkrat grmi. Razmnožuje se, da ohrani vrsto. Žene svetnike h kurtizanam kadar so lačni. Dober motor pri tem zelo pomaga."

Eva pa je ljubezensko razlago razumela takole:

"Ljubezen gre od pola do pola. V sre-

dini eksplodira. Tedaj se moški princ združi z ženskim in se uniči oziroma zlije. Temu pravimo biologija. Tako ohranimo mevže, madone in kurtizane. Če ne bi bilo lakote bi se rod kar naprej ljubil."

Gretka sanjari:

"Kadar grmi se moški in ženska najraje združita. To je zelo napeto dokler ne pride do eksplozije. Takrat sta se ideala združila in razmnožila. Potem cvetijo v cvetu ljubezni otroci, hudiči, kurtizane, mevže in vse kar je lačno se združi. Genij ljubezni zalije plemeniti motor, da ohrani strast in hrepenenje do razmnoževanja svetnikov in kurtizan na principu biologije."

Mala Lotka pa je razumela stvar po svoje in meni:

"Kadar se dva pola slečeta, imenujemo to ljubezen. Potem se bliska, grmi in se zlija. Mamica pravi, da bo pri meni tudi zagrmelo, če bom strgala moj princip. Sicer pa je ljubezen idealna zveza dveh zločincev. Lakota pa ljubezni je glavna gonilna sila svete kurtizane in svetnikov. Mama pravi, da je to apetit, ata pa da je to motor na izgorevanje, ki deluje dokler je dobro založen z gorivom.

Povzeto po Obzorniku

VISOKA CENA

Mlad par se odpravi kupovat poročna prstana. Ženin si ogleda različne vzorce, potem izbere dva z briljanti in vpraša za ceno: "Koliko stane?"

- "Osem sto petdeset dolarjev."

Mladeniču je očitno vzelo sapo, ker je nehote zažvižgal. Toda hitro se je zbral in pokazal na dva druga:

- "Pa ta dva?"

- Dva dolga žvižga, gospod - je odgovoril trgovec.

"Nočem ozdraviti, zaljubljen sem se v Vas!"

"Tudi moj mož, zdravnik pravi, da ne boste ozdravili!"

"Te mucke sem zredila sama ob steklenici", se hvali soseda sosedu, ki dela na vrtu.

"Res, lepo," odvrne sosed, a kaj bi šele rekli, ko bi vedeli, koliko "mačkov" sem že jaz zredil s flašo.

Halo, kolega! Pošiljam vam bolnika, ki je zelo, da, zelo zanimiv.

PRITOŽBA

Neki delavec se je pritožil nad našo obratno kontrolo. Pravi, da mu do sedaj še ni uspelo narediti tako slabega izdelka, da ga ta ne bi prevzela.

ISTI CILJ

Ali že veš, da imamo pri nas ljudi, ki veliko govorijo in malo delajo? Pri nas pa imamo drugačne. Take, ki malo delajo in veliko govorijo.

VPRAŠANJE IN ODGOVOR

Kako delimo moske, ki so poročeni? V dve vrsti. Na tiste, ki so copate, in tiste, ki mislijo, da niso.

V S E B I N A

	Stran
Delo samoupravnih organov	1
Visoka proizvodnja v septembru	4
Nekaj navodil uporabnikom zdravstvenih uslug	6
Skrb za invalide	8
Ob prenehanju poslovanja počitniškega doma	9
Delo stanovanjske komisije	11
Prekinitev delovnega razmerja	12
Kako so poslovala podjetja v naši občini v prvem polletju 1962	13
Teden boja proti tuberkulozi	16
Sprehod po zagrebškem velesejmu	17
Prehrana pri boleznih prebavil	20
Kino Radovljica	24
Za razvedrilo	25

Izdaja: Tovarna verig Lesce pri Bledu - Ureja uredniški odbor

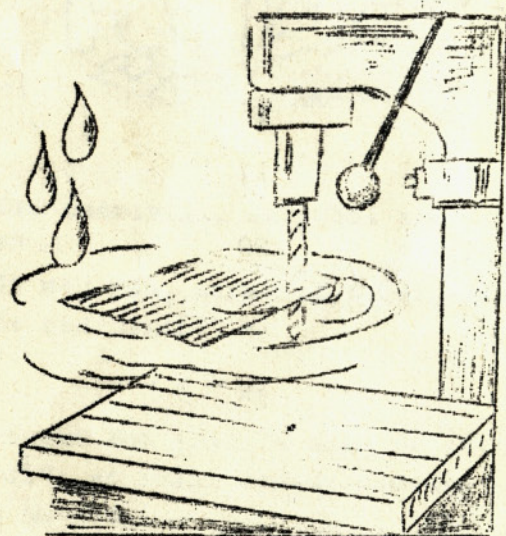
- Urednik Andrej Vidic - Izhaja 15. v mesecu.

MOJE IME JE ZAJEC:

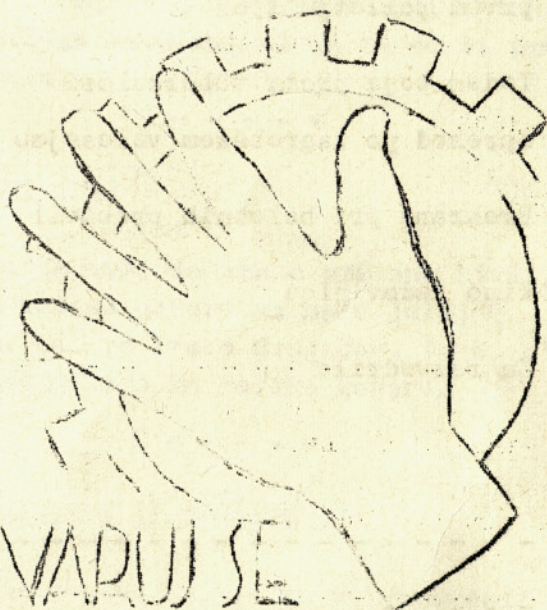

IAZ NISEM
NIČ VIDEL,
NIČ SLIŠAL
NIČ

MISLIL!

DOSLEDICE
NEVPETEGA PROMETA

VARUJ SE
NEZADOVOLNOSTI
ZOBATIH KOLES